

GYS

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI

GÖREVDE YÜKSELME
VE ÜNVAN DEĞİŞİKLİĞİ
SINAVLARINA HAZIRLIK

KONU ANLATIMLI - SORU BANKASI

Soruların çözümlerine, kitabın baskı tarihinden sonraki güncellemelere ve konulardaki ek formlara erişebilmek için QR kodu okutunuz.

Komisyon

**MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI GÖREVDE YÜKSELME VE UNVAN DEĞİŞİKLİĞİ
SINAVLARINA HAZIRLIK KONU ANLATIMLI SORU BANKASI**

ISBN 978-625-6357-69-3

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

4. Baskı: 2025, Ankara

Yayın-Proje: Pegem
Dizgi-Grafik Tasarım: Gülnur Öcalan
Kapak Tasarımı: Pegem

İletişim

Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.
No: 141/33, Yenimahalle/Ankara
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: yayinevi@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 47865

ÖN SÖZ

PEGEM Akademi Görevde Yükselme Sınavlarına Hazırlık Yayınlarımız, alanında uzman yazar komisyonumuz tarafından, en son yayımlanan sınav ilanındaki konular kapsamında hazırlanmıştır. Kitaplarımız, yayımlandığı tarihe kadar mevcut olan tüm güncellemeleri kapsamaktadır. Kitaplarımız yayımlandığı tarihten sonra, yayımlanan sınav ilanlarına eklenen ya da çıkarılan konular ve mevzuat güncellemeleri, okuyucularımızın sorumluluğu dâhilindedir. Yayınımızda yer alan bazı soruların çözümlerine, baskı tarihinden sonraki güncellemelerine ve konulardaki ek formlara erişebilmek için dış kapakta yer alan QR kodu okutunuz.

Millî Savunma Bakanlığı Görevde Yükselme ve Ünvan Değişikliği Sınavlarına Hazırlık Konu Anlatımlı Soru Bankası yayınımız, sizlere güncel bir yayın iletme gayesi ile özenle hazırlanmıştır. Konularda teorik çerçeve net bir şekilde çizilmiş ve konu sonlarında çözümlü testler ya da cevaplı tarama testlerine yer verilmiştir.

Kitaba ilişkin sorularınızı, şikâyet ve önerilerinizi yayinevi@pegem.net adresine e-posta yoluyla ya da 0538 594 92 40 numaralı telefona WhatsApp üzerinden iletmeniz yeterli olacaktır. Soru ve görüşleriniz mutlaka dikkate alınacak ve en kısa sürede ilgili ekibimiz tarafından dönüş yapılacaktır. Yayınımızın sınavlarınızda başarı getirmesi dileklerimizle...

PEGEM Akademi

Bilindiği üzere, 4/07/2018 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 477 Sayılı Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname’de (KHK), Cumhurbaşkanlığı Hükûmet Sistemi’ne yönelik “Bakanlar Kurulu, Başbakan” ibarelerine yönelik düzenlemeler yer aldı.

Söz konusu düzenlemeyle;

“Yürütme maddeleri

MADDE 72 – (1) Yürürlükte bulunan kanun ve kanun hükmünde kararname ile 10/5/2018 tarihli ve 7142 sayılı Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan kanun hükmünde kararnamelerin yürütme maddelerinde Bakanlar Kurulu ve bakanlara yapılmış olan atıflar Cumhurbaşkanına yapılmış sayılır.

Tüzükler, Bakanlar Kurulu kararları ve yönetmelikleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, bu Kanun Hükmünde Kararname ile değişiklik yapılan kanunların ilgili maddeleri gereğince yürürlüğe konulmuş olan tüzükler, nizamnameler, Başbakanlık ve Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikler ile diğer işlemler yürürlükten kaldırılmadıkça geçerliliğini sürdürür.” hükümlerine yer verilmiştir.

“T.C. Anayasası’nın” Geçici 21’inci maddesinde ise “Kanunlar ve diğer mevzuat ile Başbakanlık ve Bakanlar Kuruluna verilen yetkiler, ilgili mevzuatta değişiklik yapıncaya kadar Cumhurbaşkanlığı tarafından kullanılır” hükmüne yer verilmiştir. Diğer taraftan, kitabımızda, Millî Savunma Bakanlığı Görevde Yükselme ve Ünvan Değişikliği Sınavlarına Hazırlık Konu Anlatımlı Soru Bankası’na yönelik yer verilen konular <http://www.mevzuat.gov.tr/> internet adresinden güncel olduğu düşünülerek ayısına yer verilmiştir. Ancak, bazı mevzuatlarda “Bakanlar Kurulu, Başbakan ve bakanlık isimleri” gibi ibarelerin güncellenmediği görülmüştür. Okuyucularımızın, kitapta yer alan bazı mevzuatlarda ve çıkmış sorularda “Bakanlar Kurulu, Başbakan ve bakanlık isimleri” gibi ibarelerin yer alması halinde yukarıdaki kanun hükmünün göz önüne alınarak değerlendirilmeleri gerekmektedir...

İÇİNDEKİLER

1. T.C ANAYASASI.....	1
2. ATATÜRK İLKE VE İNKILAP TARİHİ	49
3. 657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNU	147
4. TÜRKÇE VE DİL BİLGİSİ	193
a. SÖZCÜKTE ANLAM.....	193
b. CÜMLEDEANLAM.....	206
c. PARAGRAFTA ANLAM	216
d. YAPI BİLGİSİ.....	226
e. CÜMLE BİLGİSİ	250
f. SES BİLGİSİ	257
g. YAZIM KURALLARI.....	262
h. NOKTALAMA İŞARETLERİ.....	272
i. ANLATIM BOZUKLUKLARI	281
j. YAZILI VE SÖZLÜ ANLATIM	295
k. HİTABET, ETKİLİ VE GÜZEL KONUŞMA SANATI.....	296
5. 4982 SAYILI BİLGİ EDİNME HAKKI KANUNU	301
6. RESMÎ YAZIŞMALARDA UYGULANACAK USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK	309
a. MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI RESMÎ YAZIŞMA USULLERİ VE ÇALIŞMA ESASLARI YÖNERGESİ.....	323
7. MESLEKİ ETİK	329
a. KAMU GÖREVLİLERİ ETİK KURULU KURULMASI VE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN	339
b. KAMU GÖREVLİLERİ ETİK DAVRANIŞ İLKELERİ İLE BAŞVURU USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK	341
8. TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİNDE GÖREVLİ DEVLET MEMURLARI DİSİPLİN KURULLARI VE DİSİPLİN AMİRLERİ YÖNETMELİĞİ	352
KARIŞIK TEST	359

I. 1982 ANAYASASI'NIN GENEL ÖZELLİKLERİ

1982 Anayasası, 1961 Anayasası gibi başlangıç metni ile başlar. 177 madde, 21 geçici madde ve 7 kısımdan oluşur.

- ✓ Genel esaslar, temel hak ve hürriyetler, Cumhuriyetin temel organları, mali ve ekonomik hükümler, çeşitli hükümler, geçici hükümler ve son hükümlerden oluşur.
- ✓ Başlangıç metni ve hükümler anayasa dahilidir; ancak **madde kenar başlıkları** anayasa metnine dahil değildir.
- ✓ Anayasanın 4. maddesine göre, ilk üç madde değiştirilemez ve değiştirilmesi dahi teklif edilemez.

1982 Anayasası Başlangıç İlkeleri

- ▶ Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlılık
- ▶ Atatürk milliyetçiliği
- ▶ Atatürk medeniyetçiliği
- ▶ Çağdaş medeniyetlere ulaşma azmi
- ▶ Millî egemenlik
- ▶ Millî menfaatlerin üstünlüğü
- ▶ Anayasanın ve hukukun üstünlüğü
- ▶ Hürriyetçi demokrasi
- ▶ Kuvvetler ayrılığı
- ▶ Yurtta sulh, cihanda sulh ilkesi
- ▶ Türk varlığının devleti ve ülkesiyle bölünmezliği
- ▶ Laiklik ilkesi ve kutsal din duygularının devlet işlerine ve politikaya kesinlikle karıştırılmayacağı
- ▶ Her Türk vatandaşının temel hak ve hürriyetlerden yararlanacağı

II. 1982 Anayasası'nın Genel Esasları

Madde 1. Devletin şekli: "Türkiye Devleti bir Cumhuriyettir."

- ✓ Devletin yönetim şeklini ifade eder.
- ✓ Egemenliğin bir kişiye veya zümreye değil, toplumun tümüne ait olduğu bir devleti ifade eder.

Madde 2. Cumhuriyetin temel nitelikleri sayılmıştır: "Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde *insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir.*"

a. İnsan Haklarına Saygılı Devlet

- ✓ 1961 Anayasası'nda **insan haklarına dayanan devlet ibaresi kullanılırken, 1982 Anayasası'nda insan haklarına saygılı devlet ifadesi kullanılmıştır.**

b. Atatürk Milliyetçiliğine Bağlı Devlet

- ✓ Milliyetçilik ilkesi 1924 Anayasası'nda 1937 yılında yapılan değişiklikle **ilk kez** yer almıştır.

- ✓ **1961 Anayasası** milliyetçilik yerine millî devlet ifadesini kullanmıştır. 1982 Anayasası'nda da Türk devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkesin Türk olduğu belirterek **subjektif millet** anlayışı benimsenmiştir.
- ✓ Atatürk milliyetçiliği, ırk, din, dil ayrımı yapılmaksızın, Türk vatan ve milletinin bölünmez bir bütün olduğu, Türk devletine vatandaşlık bağıyla bağlı olan herkesin Türk sayılması gerektiği temel fikrine dayanır.

c. Laik Devlet

- ✓ Laiklik kavramı **din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılmasının yanında din hürriyetini de kapsamaktadır.**

Din ve devlet işlerinin bir ülkede ayrı sayılabilesinin şartları şunlardır:

- ✓ Resmî bir devlet dininin bulunmaması
- ✓ Devletin, bütün dinlerin mensuplarına eşit davranması,
- ✓ Din hizmetlerinin bir kamu hizmeti olarak görülmesi,
- ✓ Din kurumları ile devlet kurumlarının ayrılmış olması,
- ✓ Devlet yönetiminin din kurallarından etkilenmemesi.

P
E
G
E
M
A
K
A
D
E
M
İ

İnanç ve vicdan hürriyeti: Herkesin dilediği inanç ve kanaate sahip olmasıdır. Mutlak, sınırsız bir hürriyettir.

İbadet hürriyeti: Kişilerin inandıkları dinin ibadet, ayin ve törenlerini serbestçe yerine getirebilmesidir. İbadet hürriyetinin kötüye kullanılması yasaktır. Mutlak değil nispidir.

- ✓ Laiklik ilkesi 1924 Anayasası'nda 1937 değişikliği ile ilk kez Anayasada yer almıştır.

1924 Anayasası'nda **1928'de yapılan değişiklikler şöyledir:**

- ✓ Devletin dininin **İslam olduğu ifadesi anayasadan çıkarılmıştır** (Laikliğin ilk adımıdır).
- ✓ And metninde yer alan **vallahi kelimesi çıkarılmıştır.**
- ✓ Meclisin yetkileri arasında sayılan şeri hükümleri uygulama kuralı kaldırılmıştır.
- ✓ Ayrıca 1937 yılında yapılan değişiklikle de laiklik ilkesi anayasada yer almıştır.

d. Demokratik Devlet

Demokratik bir rejimin unsurları şunlardır:

- ✓ Siyasal makamların serbest seçimlerle belirlenmesi
- ✓ Seçimlere birden fazla siyasal partinin katılabilmesi
- ✓ Temel hak ve hürriyetlerin tanınmış olması

Serbest seçimler

- ✓ Seçmenlerin hiçbir baskı ve zorlamaya maruz kalmaksızın seçimlere katılabilmeleridir.
- ✓ 1982 Anayasası'nın 1987 değişikliği ile serbest oya bizzat anayasa ile sınırlama getirilmiş ve oy kullanmak yükümlülük hâlini almıştır.

TEST

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül (,) yanlış kullanılmıştır?

- A) Yazmak, çevremizde görülenlerin kağıda yansımalarıdır.
 B) İster güneş saati, ister zemberekli saat olsun, insan zamanı hep bölmüştür.
 C) Öne sürülen düşünceyi beğenir, doğru bulursak alırsınız.
 D) Sanatçı, yapıtının konusunu genellikle kendi gözlemlerinden mi alır?
 E) İzmir'de, bu etkileyici şehirde, yaşamayı istiyorum.

2. Bir işçinin ( ) mühendisin ( ) doktorun yeri doldurulabilir ( ) sanatta ise durum başkadır.

Bu cümlede ayraçlarla gösterilen yerlere sırasıyla hangi noktalama işareti getirilebilir?

- A) (;) (;) (.)
 B) (,) (,) (.)
 C) (,) (,) (.)
 D) (,) (,) (;)
 E) (;) (,) (;)

3. Claude Roy ( ) şöyle diyor bir yerde ( ) ( ) Edebiyat ( ) insanların yüreğinden geçen her şeyin tanığıdır ( ) ( )

Bu cümlede ayraçlarla gösterilen yerlere sırasıyla hangi noktalama işareti getirilebilir?

- A) (;) (;) (") (,) (,) (")
 B) (,) (;) (") (,) (") (.)
 C) (,) (;) (") (,) (,) (")
 D) (,) (,) (") (,) (,) (")
 E) (;) (,) (") (;) (,) (")

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül (,) yanlış kullanılmıştır?

- A) Bencilik etmeden, yaşamak gibi bir amacı olmalı insan dediğimiz canlıdır.
 B) Beyaz kâğıda gözlerim hayretle baktı, sanki yazılar dans ediyordu.
 C) İnsan hayatında saatlerin, dakikaların hatta saniyelerin bile önemi vardır.
 D) Ahmet Mithat Efendi, roman ve hikâye açısından, tek başına birkaç kuşak besler.
 E) Genç Kalemler, çıkardıkları sanat dergisi ile seslerini duyurmaya başlamıştı.

5. Aşağıdaki cümlelerde boş ayraçla ( ) gösterilen yerlerden hangisine, ayraç içinde belirtilen noktalama işareti getirilemez?

- A) Meslekler ( ) toplumu çeşitli yönlerden denetleyen mekanizmalardır (virgül).
 B) Sabah erkenden eve gider ( ) kahvaltısını yapar (noktalı virgül).
 C) Bir beladan kurtulmadan öbürüne yakalanıyorum, ah o gençlik günlerim ( ) (ünlem)
 D) Ahmet Ada, 60'lı yıllardan beri şiir yazıyor ( ) hâlâ kendi içindeki şiir, durulmadı (noktalı virgül).
 E) Sanatçı pazar için üretmek zorunda olduğundan piyasanın kurallarını ihmal etmez ( ) edemez (virgül).

P
E
G
E
M

A
K
A
D
E
M
İ

6. Mimar (I) öğretim görevlisi (II) gazeteci (III) yazar (IV) eleştirmen gibi çok yönlü ve çok renkli bir kişiliğe sahip olan Aydın Boşan'ın bu kitabını okurken (V) sayfaların karşısında sürekli gülümseyeceksiniz.

Bu cümlede numaralanmış yerlerden hangisine noktalama işareti getirilemez?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

7. Eskiği ( ) hatalıyı söküp atmak mı gerekiyor ( ) düzeltmek ( ) yenilemek ve onarmak mı ( )

Bu cümlede ayraçlarla gösterilen yerlere, sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (-) (-) (?) (?)
 B) (;) (;) (,) (?)
 C) (-) (-) (,) (?)
 D) (,) (,) (;) (?)
 E) (,) (;) (,) (?)

Örnek

Son durağa geldiğimizde otobüste bir ben bir de o yaşlı adam kalmıştı.

Bu cümlede özne çoğuldur. "Ben" ve "o yaşlı adam" öznedir. Buna göre özne birinci çoğul şahıstır (Biz), öyleyse yüklem de birinci çoğul şahısla çekimlenmeliydi. Cümlenin doğru şekli, "Son durağa geldiğimizde otobüste bir ben bir de o yaşlı adam kalmıştık." olmalıdır.

Örnek

Bir sen bir de ben kaldım buralarda.

Bu cümlede de özne çoğuldur. "Sen" ve "ben" sözcükleri öznedir. Öyleyse yüklem de çoğul şahısla çekimlenmelidir. Cümle "Bir sen bir de ben kaldık buralarda." şeklinde olmalıydı.

Pür Dikkat

- İnsan dışındaki varlıklar özne olduğunda yüklem üçüncü tekil kişiyle çekimlenir. Yüklem de çoğul olursa anlatım bozukluğu olur:

Örnek

Bu düşünceler beni etkilediler. (Yanlış)
Bu düşünceler beni etkiledi. (Doğru)

Sandalyeler yere düştüler. (Yanlış)
Sandalyeler yere düştü. (Doğru)

Gözlerim çok ağrıyorlar. (Yanlış)
Gözlerim çok ağrıyor. (Doğru)

- Belgisiz zamirler çoğul eki alarak özne olursa yüklem tekil olur. Yüklem çoğul olursa anlatım bozukluğu oluşur.

Örnek

Bazıları bizi görmeden gittiler. (Yanlış)
Bazıları bizi görmeden gitti. (Doğru)

Hiçbiri diploma almamışlar. (Yanlış)
Hiçbiri diploma almamış. (Doğru)

- Kişileştirmelerde insan dışındaki varlıklara da çoğul yüklem verilebilir:

Kuşlar, neşeyle şarkı söylüyor. (Doğru)
Kuşlar, neşeyle şarkı söylüyorlar. (Doğru)

Özne Eksikliği

Aynı özneyi alamayan yüklemelerin bir arada kullanılması, anlatım bozukluğuna yol açar.

Örnek

Hiç kimse ona gerçeği anlatmamış, onu yalan yanlış sözlerle oyalamıştı.

Burada iki cümle var. Birinci cümlenin öznesi "hiç kimse" sözdür. Özne, olumsuz bir anlam taşıyor. Birinci cümlenin yüklemi de olumsuz anlam taşıyor. Bu yüzden "hiç kimse" ilk cümlenin yüklemine uyuyor. Ama ikinci cümlenin yüklemi olumlu anlam taşıdığı için bu özne (hiç kimse), ikinci cümleye uymuyor. İkinci cümlede olumlu bir özneye ihtiyaç var. Buna göre cümlenin doğru şekli şöyledir:

Hiç kimse ona gerçeği anlatmamış, herkes onu yalan yanlış sözlerle oyalamıştı.

Örnek

Bu tür dergilerin sayısı gittikçe azalıyor, okunmaz oluyor.

Bu cümleden, azalanın da okunmaz olanın da bu tür dergilerin sayısı olduğu anlamı çıkıyor. Okunmaz olan "bu tür dergilerin sayısı" değil "bu tür dergiler"dir. Öyleyse virgülden sonraki cümlenin yani ikinci cümlenin öznesi eksiktir. Cümle şu şekilde düzeltilir:

Bu tür dergilerin sayısı gittikçe azalıyor ve dergiler okunmaz oluyor.

Örnek

Hastanın durumu düzeldi, birkaç güne taburcu olur.

Bu sıralı cümlenin ikincisinde özne belirsizdir.

O hâlde cümle şöyle olmalıdır:

Hastanın durumu düzeldi, hasta/o birkaç güne taburcu olur.

Yüklem Eksikliği

Birden fazla yüklem kullanılması gereken cümlelerde yüklem eksik kullanılmasından kaynaklanan anlatım bozukluğudur.

Örnek

Bahar gelince gezip görme, öğrenme, keşfetme isteğimiz, yaşamdan aldığımız tat artmaya; planlar programlar yapmaya başlarız. (Yanlış)

Bahar gelince gezip görme, öğrenme, keşfetme isteğimiz, yaşamdan aldığımız tat artmaya başlar; planlar, programlar yapmaya başlarız. (Doğru)

KAMU GÖREVLİLERİ ETİK KURULU KURULMASI VE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN

Amaç ve kapsam

Madde 1- Bu Kanunun amacı, kamu görevlilerinin uymaları gereken saydamlık, tarafsızlık, dürüstlük, hesap verebilirlik, kamu yararını gözetme gibi etik davranış ilkeleri belirlemek ve uygulamayı gözetmek üzere Kamu Görevlileri Etik Kurulunun kuruluş, görev ve çalışma usul ve esaslarının belirlenmesidir.

Bu Kanun, genel bütçeye dâhil daireler, katma bütçeli idareler, kamu iktisadi teşebbüsleri, döner sermayeli kuruluşlar, mahalli idareler ve bunların birlikleri, kamu tüzel kişiliğini haiz olarak kurul, üst kurul, kurum, enstitü, teşebbüs, teşekkül, fon ve sair adlarla kurulmuş olan bütün kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan; yönetim ve denetim kurulu ile kurul, üst kurul başkan ve üyeleri dahil tüm personeli kapsar.

Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Cumhurbaşkanı Yardımcıları ve Bakanlar, Türk Silahlı Kuvvetleri ve yargı mensupları ve üniversiteler hakkında bu Kanun hükümleri uygulanmaz.

Kuruluş

Madde 2- Bu Kanunda yazılı görevleri yerine getirmek üzere Kamu Görevlileri Etik Kurulu (Kurul) kurulmuştur.

Cumhurbaşkanı, bu Kanun kapsamındaki konularda her türlü kararları almak ve uygulamak üzere;

- Bakanlık görevi yapmış olanlar arasından bir üye,
- İl belediye başkanlığı yapmış olanlar arasından bir üye,
- Yargıtay, Danıştay, Sayıştay üyeliği görevlerinden emekliye ayrılanlar arasından üç üye,
- Müsteşarlık, büyükelçilik, valilik, bağımsız ve düzenleyici kurul başkanlığı görevlerinde bulunmuş veya bu görevlerden emekliye ayrılanlar arasından üç üye,
- Üniversitelerde rektörlük veya dekanlık görevlerinde bulunmuş öğretim üyeleri veya bunların emeklileri arasından iki üye,
- Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında en üst kademe yöneticiliği yapmış olanlar arasından bir üye,

Olmak üzere toplam on bir üyeyi biri Başkan olmak üzere seçer ve atar.

Kurul başkan veya üyeliğine atanacaklar hakkında, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40'inci maddesinin birinci fıkrası hükmü ile ek 68 inci maddesinin dördüncü fıkrası hükmü uygulanmaz ve bu kişiler Kurulda emekli aylıkları kesilmeksizin çalıştırılır.

Üyelerin görev süresi dört yıldır. Süresi dolan üyeler Cumhurbaşkanınca yeniden seçilebilirler. Kurul üyelerinin görev süresi dolmadan görevlerine son verilemez. Ancak üyeler, ciddi bir hastalık veya engellilik nedeniyle iş görememeleri veya atamaya ilişkin şartları kaybetmeleri halinde, atandıkları usule göre süresi dolmadan görevden alınır. Üyeler, görevi kötüye kullanmaktan veya yüz kızartıcı bir suçtan mahkûm olmaları halinde ise Cumhurbaşkanı onayıyla görevden alınır. Görevden alma nedeniyle veya süresi dolmadan herhangi bir sebeple boşalan Kurul üyeliklerine bir ay içerisinde Cumhurbaşkanı onayıyla yeniden atama yapılır. Bu şekilde atanan üye, yerine atandığı üyenin görev süresini tamamlar.

Kurul, Başkanın daveti üzerine en az altı üyeyle toplanır ve üye tam sayısının salt çoğunluğunun aynı yöndeki oyu ile karar verir. Toplantı kararları ilgililere duyurulur. Kurul ayda dört defa toplanır. Kurul Başkan ve üyelerinin toplantılara katılmaları esastır. Arka arkaya üç toplantıya veya bir yıl içinde toplam on toplantıya katılmayan üyeler istifa etmiş sayılırlar.

Kurulun sekretarya hizmetleri **Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı** tarafından yerine getirilir.

Kurul Başkan ve üyelerine, 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümleri saklı kalmak koşuluyla, fiilen görev yapılan her gün için (3000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarda huzur hakkı ödenir. Bu ödemeden damga vergisi hariç herhangi bir kesinti yapılmaz.

Huzur hakkı ve Kurulun diğer ihtiyaçları için her yıl **Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı** bütçesine gerekli ödenek konulur.

Kurulun Görevleri

Madde 3- Kurul, kamu görevlilerinin görevlerini yürüten uymaları gereken etik davranış ilkelerini hazırlayacağı yönetmeliklerle belirlemek, etik davranış ilkelerinin ihlâl edildiği iddiasıyla re'sen veya yapılacak başvurular üzerine gerekli inceleme ve araştırmayı yaparak sonucu ilgili makamlara bildirmek, kamuda etik kültürünü yerleştirmek üzere çalışmalar yapmak veya yaptırmak ve bu konuda yapılacak çalışmalara destek olmakla görevli ve yetkilidir.

Kurula veya Yetkili Disiplin Kurullarına Başvuru

Madde 4- Bu Kanun kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşlarında etik davranış ilkelerine aykırı uygulamalar bulunduğu iddiasıyla, en az genel müdür veya eşiti seviyedeki kamu görevlileri hakkında Kurula başvurulabilir. Hangi unvanların genel müdür eşiti sayılacağı kurum ve kuruluşların teşkilât yapısı ve yürüttükleri hizmetlerin niteliği dikkate alınarak Kurul tarafından belirlenir.

**TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİNDE
GÖREVLİ DEVLET MEMURLARI
DİSİPLİN KURULLARI VE DİSİPLİN
AMİRLERİ YÖNETMELİĞİ**

Bakanlar Kurulu Kararının Tarihi: 11/3/1983 No: 83/6153

Dayandığı Kanunun Tarihi: 14/7/1965 No: 657

Yayımlandığı Resmî Gazete'nin Tarihi: 4/4/1983
No: 18008

Yayımlandığı Düsturun Tertibi: 5 Cilt: 22 Sayfa : 3150

Amaç:

Madde 1 – Bu Yönetmelik 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 2670 sayılı Kanunla değişik 134. maddesine ve Disiplin Kurulları ve Disiplin Amirleri Hakkında Yönetmeliğe dayanılarak, Yüksek Disiplin Kurulu ve Disiplin Kurullarının kuruluş, üyelerinin görev süresi, görüşme ve karar usulü ile hangi memurlar hakkında karar verebileceklerini, disiplin amirlerini, bunların yetki ve sorumluluklarını belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam:

Madde 2 – (Değişik birinci fıkra: 22/9/2017 – 2017/10894 K.) Bu Yönetmelik, 657 sayılı Kanunun 1 inci maddesi kapsamına giren Türk Silahlı Kuvvetlerinde görevli Devlet memurları hakkında uygulanır.

(Ek ikinci fıkra: 8/4/2015 – 2015/7581 K.) Millî Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı ile Kuvvet Komutanlıklarına bağlı döner sermayeli kuruluşlarda görevli Devlet memurlarının disiplin işlerinde bu Yönetmelik kapsamında oluşturulan kurullar yetkilidir.

657 Sayılı Kanunun 233. maddesi hükmü saklıdır.

Disiplin ve Yüksek Disiplin Kurulları:

Madde 3 – Disiplin ve soruşturma işlerinde Kanunlarla verilen görevleri yapmak üzere Millî Savunma Bakanlığında Yüksek Disiplin Kurulu, Millî Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı ve Kuvvet Komutanlıklarında birer Disiplin Kurulu kurulur.

Yüksek Disiplin Kurulunun Kuruluşu :

Madde 4 – (Değişik: 22/9/2017 – 2017/10894 K.)

Yüksek Disiplin Kurulu, Millî Savunma Bakanlığı Müsteşarı başkanlığında aşağıdaki üyelerden oluşur.

1) Millî Savunma Bakanlığı Personel Genel Müdürü.

2) Disiplin kuruluna sevk edilen memurun bağlı olduğu Genelkurmay veya Kara Kuvvetleri veya Deniz Kuvvetleri veya Hava Kuvvetleri Personel Plan ve Yönetim Daire Başkanı veya Millî Savunma Bakanlığı memur özlük işlemlerini yürüten Personel Genel Müdür Yardımcısı.

3) Millî Savunma Bakanlığı I. Hukuk Müşaviri.

4) Millî Savunma Bakanlığı Askeri Adalet İşleri ve Kanunlar Genel Müdürü.

Yüksek Disiplin Kurulunun Görevleri:

Madde 5 – (Değişik birinci fıkra: 8/4/2015 – 2015/7581 K.) Yüksek Disiplin Kurulunun görevi; Türk Silahlı Kuvvetlerinde görevli Devlet memurlarına, amirlerin Devlet memurluğundan çıkarma cezası vermek istemeleri halinde isteği inceleyip karara bağlamak ve kademe ilerlemesinin durdurulması cezasına karşı yapılan itirazları inceleyip karara bağlamaktır.

Yüksek Disiplin Kurulu kendisine intikal eden dosyaların incelenmesinde, gerekli gördükleri takdirde, ilgilinin özlük dosyasını ve her nevi evrakı incelemeye, ilgili kurumlardan bilgi almaya, yeminli tanık ve bilirkişi dinlemeye veya niyabeten dinletmeye, mahallen keşif yapmaya veya yaptırmaya yetkilidirler.⁽¹⁾

Amirlerin memurluktan çıkarma cezasına ilişkin talepleri, soruşturma dosyasının Yüksek Disiplin Kuruluna tevdiinden itibaren en geç 6 ay içinde karara bağlanır.

Karar Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

Disiplin Kurullarının Kuruluşu :

Madde 6 – Disiplin Kurulları Millî Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı, Kara, Deniz, Hava Kuvvetleri Komutanlıklarında kurulur.

1) **(Değişik: 22/9/2017 – 2017/10894 K.)** Millî Savunma Bakanlığı Disiplin Kurulu, Personel Genel Müdürlüğü'nün bağlı bulunduğu Müsteşar Yardımcısı başkanlığında aşağıdaki kadro görev yerlerine atandırılmış üyelerden oluşur.

a- Personel Genel Müdürlüğü Personel İşlem Dairesi Başkanı.

b- Personel Genel Müdürlüğü Memur ve İşçi Dairesi Başkanı.

c- Askeralma Genel Müdürlüğü Askeralma Personel İşlemleri Dairesi Başkanı.

d- Millî Savunma Bakanlığı Hukuk Müşavirliği temsilcisi.

2) **(Değişik: 8/4/2015 – 2015/7581 K.)** Genelkurmay Başkanlığı Disiplin Kurulu, memurların özlük işlemlerinin yürütüldüğü daire başkanı başkanlığında aşağıdaki kadro görev yerlerine atandırılmış üyelerden oluşur.